

محفل انس با قرآن ویژه مدیران - روز سه‌شنبه ۹۶/۱۱/۲۴

تفسیر ابعاد مختلف کفر در محفل انس با قرآن کریم

شیخ کلینی از ابو عمرو زبیری روایت کرده است که گفت: به امام صادق (ع) عرض کردم مرا آگاه فرما کفر در کتاب خدای عزوجل (قرآن) چند حالت است؟ امام صادق (ع) فرمودند که کفر در قرآن کتاب خدا پنج حالت است.

دو حالت از کفر شامل کفر جحود و انکار است یعنی انکار ربوبیت خدا می‌کند و می‌گوید که نه خدایی هست نه بهستی و نه دوزخی. یعنی معرفت و شناخت دارند و آن را خوب می‌دانند ولی انکار می‌کنند.

این افراد دو دسته از زندیق‌ها هستند که به آنها دهریه می‌گویند، اینها کسانی هستند که می‌گویند «وما یهلکنا الا الدهر: و ما را جز روزگار هلاک نمی‌کند.» اینها کسانی هستند که دین و آیین را با خیال‌های خودشان برای خود جعل کرده‌اند که هیچ پایه و حقیقتی ندارد و دلیلی هم بر گفتار خود ندارند که خداوند نیز می‌فرماید «ان هم الا یظنون: این گونه سخنان به غیر از گمان و خیال چیز دیگری نیست (سوره جاثیه آیه ۴۵)» اینها می‌پندارند و خیال می‌کنند که خدایی وجود ندارد «سواء علیهم ء اندرتهم ام لم تنذرهم لا یؤمنون: و ایمان نمی‌آورند و کافر می‌شوند.» این نوع کفر، کفر جحود و انکار است که در آیه فوق به آن اشاره شده است.

نمونه دیگر از کفر جحود آیه چهارم سوره نمل است که می‌فرماید «و جحدوا بها و استیقننھا انفسھم ظلما و علوا: و آنها چیزهایی را که به آن یقین داشتند از روی ستمگری و سرکشی انکار و جحد می‌کنند» و آیه دیگر در مورد کفر جحود و انکار سوره بقره آیه ۸۹ است که می‌فرماید «فلما جاءهم ما عرفوا كفروا: به یهودیان مدینه از قبل به آمدن پیامبر آگاهی و شناخت داشتند پس زمانی که پیامبر آمد (با اینکه می‌دانستند و می‌شناختند که این همان پیامبر است) کفر ورزیدند و کافر شدند.»

بعد دیگر کفر، کفر بر ترک کردن چیزی است که خدا دستور داده است. در آیه «و اذ اخذنا میقاتکم لا تسفکون دماءکم و لا تخرجون انفسکم من دیارکم ثم اقررتم و انتم تشهدون» (سوره بقره آیه ۸۹) به این کفر اشاره شده است.

بعد دیگر، کفر به معنای براءت و بیزارى جستن است. در آیه چهارم سوره ممتحنه اشاره شده «کفرنا بکم بدا بیننا و بینکم العداوه و البغضاء ابدأ حتی تومنوا بالله وحده قول ابراهیم (ع) که گفت ما به شما کفر ورزیدیم و دشمنی و کینه برای همیشه میان ما و شما آشکار شد تا به خدای یگانه ایمان آورید».

بعد دیگر، کفر به معنای کفران نعمت الهی است. در آیه ۴۰ سوره نمل قول حضرت سلیمان آمده که «هذا من فضل ربی لیبلوا الشکر ام اکفر و من شکر فانما یشکر لنفسه و من کفر فان ربی غنی کریم: این از فضل پروردگارم است تا مرا بیازماید که آیا شکر می‌کنم یا کفر می‌ورزم، هر که شکر بجا آورد برای خویشتن سپاسگزاری می‌کند و هر کس کفر ورزد همانا که خدای من بی‌نیاز و گرامی است».